

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2018

Versie: uitgebreid verzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie
- het college geeft een toelichting op deze verklaring
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college

De vangnetuitkering is gebaseerd op een solidariteitsprincipe tussen gemeenten: de vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget van twee jaar na het tekortjaar. Deze aanvraag beoogt, naast de gemeenteraad, ook andere gemeenten inzicht te geven dat het college inspanning heeft geleverd om het tekort te reduceren.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college kan een vangnetuitkering uitsluitend aanvragen via dit aanvraagformulier, dat is vastgesteld door de minister. Elke aanvraag geldt alleen voor het betreffende tekortjaar. Bij een volgend tekort (boven de risicodrempel) moet dus opnieuw een aanvraag worden ingediend.

Met een ingevuld aanvraagformulier geeft het college de gemeenteraad inzicht in de getroffen maatregelen om het tekort te reduceren. Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college dient het ingevulde aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2019 hebben ontvangen. De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website:

<https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2018>.

Wat wordt verwacht van gemeenteraadsleden?

Hieronder verklaart het college maatregelen te hebben getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

Welke punten vragen de aandacht van de gemeenteraad? Uit welke onderdelen moet dat inzicht bestaan?

- Het college geeft de gemeenteraad via een globale analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd).
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.

1. Verklaring college bij een uitgebreid verzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Hieronder beschrijft het college een analyse van de oorzaken van het tekort.

De cijfers

BUIG 2018 (obv BvdU)	Schierm'oog
Lasten	€ 152.225
Baten	€ 2.235
Netto lasten	€ 149.990
Fouten en onzekerheden	€ -
Relevante bestedingen voor vangnet	€ 149.990
BUIG-uitkering 2018	€ 132.292
Resultaat (€)	€ -17.698
Resultaat (%)	-13,38%
Resultaat 2016	€ -1.139
Resultaat 2017	€ -34.610
Resultaat 2018	€ -17.698
Gecumuleerd resultaat 2016-2018	€ -53.447
	-40,40%
Eigen-risicodrempel 5%	€ 6.615
Hoogte vangnetuitkering (H1+H2+H3)	€ 6.123
H1: tekort 0% tot 5% (0%)	€ -
H2: tekort > 5% t/m max 12,5% (50%)	€ 4.961
H3: tekort meer dan 12,5% (100%)	€ 1.162

Uit bovenstaande berekening blijkt dat de gemeente Schiermonnikoog over 2018 een totaal tekort heeft van € 17.698 op het BUIG-budget. Dit is een lager tekort ten opzichte van het jaar 2017. Dit komt voornamelijk doordat het BUIG-budget over 2018 hoger ligt dan 2017. De netto lasten zijn nagenoeg gelijk gebleven.

Aantal uitkeringen

De gemeente Schiermonnikoog heeft op een inwonersaantal van 936 een kleine groep inwoners die gebruik moet maken van een uitkering. Op 31 december 2018 maken negen inwoners aanspraak op een uitkering voor levensonderhoud op grond van de Participatiewet, één inwoner maakt gebruik van een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

Analyse bijstandsbestand

Uit een analyse van het bijstandsbestand blijkt dat 7 inwoners binnen de zorgdoelgroep vallen. Deze doelgroep is niet of zeer moeilijk bemiddelbaar. Hierbij gaat het om personen die 50 jaar of ouder zijn. Drie inwoners hebben de leeftijd van 60 jaar of ouder. De verwachting is dat er geen uitstroommogelijkheden zijn.

De overige inwoners zijn jonger dan 50. Ook hier speelt problematiek, maar zijn er mogelijk wel uitstroommogelijkheden. Eén inwoner werkt op parttimebasis.

B. Uitgevoerde interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt beschreven welke (aanvullende) interne (B1) en externe maatregelen (B3) zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan de verdere tekortreductie. Bij B2 wordt beschreven wat de wijze van consultatie was om te komen tot externe maatregelen.

B1. Interne maatregelen

De uitvoering van Participatiewet en de IOAW is uitbesteed aan de gemeente Noardeast-Fryslân en volgt daarbij het beleid van deze gemeente. Re-integratie is door deze gemeente uitbesteed aan een externe organisatie, dit is werk- en leerbedrijf Noardeast-Fryslân (NEF).

B2. Toelichting consultatie t.b.v. externe maatregelen

- Voor het vaststellen van nieuw handhavingsbeleid en het opzetten van een poort is extern een specialist ingehuurd.

B3. Externe maatregelen

Strengere poort

Als resultaat van het nieuwe handhavingsbeleidsplan vindt er bij een aanvraag levensonderhoud op grond van de Participatiewet en de IOAW, een strengere rechtmatigheidscontrole plaats. Wanneer er twijfels bestaan op het recht op een uitkering wordt eerder een bijzonder controleur betrokken bij de aanvraag en worden er vaker huisbezoeken afgelegd om het recht vast te stellen. Door tijdens een aanvraag strenger te controleren wordt voorkomen dat er minder onrechtmatige uitkeringen worden verstrekt.

Werk voor een uitkering

Tijdens een aanvraag levensonderhoud voor een uitkering op grond van de Participatiewet en IOAW, wordt meteen ingezet op het vinden van werk. Dit werd voorheen gedaan nadat er al een uitkering was toegekend. Door inwoners meteen te confronteren met de arbeidsverplichtingen wordt er een bewustwording gecreëerd. Daarnaast kunnen openstaande vacatures meteen gekoppeld worden aan de

juiste kandidaat, waardoor een aanvraag uiteindelijk niet nodig hoeft te zijn of de periode waarin een uitkering noodzakelijk is, verkort wordt.

Ook biedt werk- en leerbedrijf NEF andere trajecten aan dan voorheen. Hierbij is meer aandacht voor inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Door ondersteuning te bieden op verschillende leefgebieden (gezondheid, financiën, laaggeletterdheid, fysieke of psychische beperkingen) wordt tijdens deze route gewerkt aan belemmeringen die participatie in de weg staat. Op deze manier wordt de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van de inwoner vergroot. Het einddoel van deze route is het doorstromen naar het ontwikkeltraject naar werk. Waar dit niet mogelijk is, wordt er gekeken of vrijwilligerswerk tot de mogelijkheden behoort.

Nieuwe screening

Inwoners binnen het bijstandsbestand met mogelijkheden tot uitstroom zijn opnieuw aangemeld bij werk- en leerbedrijf NEF. Deze inwoners worden gescreend om te beoordelen of zij op dit moment kunnen werken, waarna zij gekoppeld kunnen worden aan openstaande vacatures.

C. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt het beoogde effect beschreven van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan de *verdere* tekortreductie. Het gaat hierbij om een inschatting van het beoogde effect.

Het overgrote deel van het bijstandsbestand is moeilijk bemiddelbaar waarbij niet de verwachting is dat er uitstroommogelijkheden zijn. Voor het overige deel zijn er mogelijk wel uitstroommogelijkheden, maar is individuele aandacht nodig.

Doordat het bijstandsbestand binnen de gemeente jarenlang gelijk is gebleven zijn de netto lasten gelijk gebleven. Door kleine verschuivingen in BUIG-budget kan dit al snel een tekort opleveren.

De genomen maatregelen hebben gezien het moeilijk bemiddelbare bijstandsbestand niet direct invloed op de uitstroom. Echter wordt wel voorkomen dat een nieuwe aanstroom van aanvragen sneller ingezet wordt op werk en rechtmatigheid. De verwachting is dat in de toekomst de instroom beperkt.

Mogelijk kan er op relatief korte termijn een verlaging van het bijstandsbestand plaatsvinden door het screenen van de klanten met mogelijkheden tot uitstroom. Doordat er wel sprake is van individuele belemmeringen, is het onduidelijk wat dit gaat opleveren.

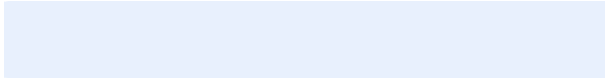
D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen. De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog verklaart dat het voor 15 augustus 2019 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

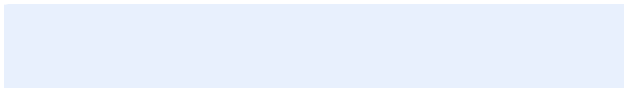
Datum: _____

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: P.G. Küppers

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: I. van Gent

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad stelt de gemeenteraad vast dat het college inzicht heeft gegeven in de oorzaken van het tekort, de getroffen interne en externe maatregelen, het beoogde effect van deze maatregelen en de bijdrage die deze samen leveren om het tekort verder te reduceren.

De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. Het is geen vereiste dat de gemeenteraad het eens is met de getroffen maatregelen.

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2019.

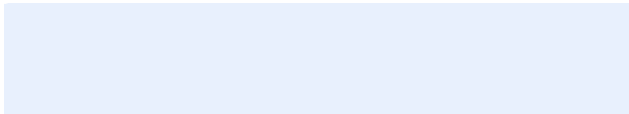
De gemeenteraad van de gemeente Schiermonnikoog stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Ondertekening in dit formulier is een vereiste. Het is niet toegestaan om ter vervanging van onderstaande handtekeningen het gemeenteraadbesluit in te voegen of mee te sturen.

Datum: _____

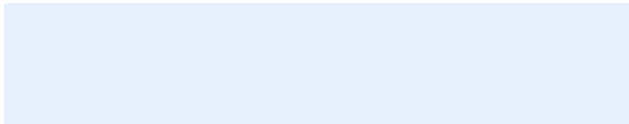
Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: I. van Gent

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: M. van der Meer